

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
РЕПУБЛИКА СРПСКА
ВРХОВНИ СУД
РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
Број: 71 0 Мал 201248 18 Рев
Бања Лука, 05.4.2019. године

Врховни суд Републике Српске, у вијећу састављеном од судија Виоланде Шубарић, као предсједника вијећа, Горјане Попадић и Биљане Томић, као чланова вијећа, у правној ствари тужитељице М. К. из Г., заступана по пуномоћнику М. Д., адвокату из Г., против туженог ЈП „Аутопутеви Републике Српске“ д.о.о. Бањалука, заступан по пуномоћнику Б. С., адвокату из Б., ради накнаде штете, одлучујући о ревизији туженог против пресуде Окружног суда у Бањој Луци број 71 0 Мал 201248 16 Гж од 25.10.2017. године, на сједници одржаној 05.4.2019. године донио је

ПРЕСУДУ

Ревизија се усваја, пресуда Окружног суда у Бањој Луци број 71 0 Мал 201248 16 Гж од 25.10.2017. године се преиначава тако што одбија жалба тужитељице изјављена против пресуде Основног суда у Бањој Луци број 71 0 Мал 201248 14 Мал од 18.12.2015. године и та пресуда потврђује.

Обавезује се тужитељица да туженом накнади трошкове ревизијског поступка у износу од 351,00 КМ.

Образложење

Првостепеном пресудом Основног суда у Бањој Луци број 71 0 Мал 201248 14 Мал од 18.12.2015. године одбијен је захтјев тужитељице којим је тражила да јој тужени накнади материјалну штету у износу од 1.865,32 КМ, а тужитељица је обавезана да туженом надокнади трошкове парничног поступка у износу од 720,00 КМ.

Другостепеном пресудом Окружног суда у Бањој Луци број 71 0 Мал 201248 16 Гж од 25.10.2017. године жалба тужитељице је уважена и првостепена пресуда преиначена тако што је тужени обавезан да тужитељици на име накнаде материјалне штете исплати износ од 1.865,32 КМ са законском затезном каматом од 09.6.2014. године до исплате и трошковима поступка у износу од 1.993,40 КМ.

Благовременом ревизијом тужени побија другостепену одлуку због погрешне примјене материјалног права с приједлогом да се ревизија дозволи и оспорена пресуда преиначи тако да се тужбени захтјев тужитељице одбије.

У одговору на ревизију тужитељица предлаже да се ревизија одбаци као недозвољена.

Одредбом члана 237. ст. 2. Закона о парничном поступку („Сл. гласник РС“ број 58/03, 85/03, 74/05, 63/07, 49/09 и 61/13, даље: ЗПП) прописано је да ревизија није дозвољена ако вриједност побијаног дијела правоснажне пресуде не прелази 30.000,00 КМ. Ставом 3. истог члана је прописано да и у случајевима када ревизија није дозвољена странке могу да поднесу овај ванредни правни лијек ако одлука о спору зависи од рјешења неког правног питања (процесноправног или материјалноправног) које је од важности за јединствену примјену права и равноправност свих у примјени права. Ако тражи примјену цитираног става, странка мора јасно назначити правно питање због којег је поднијела ревизију, уз навођење прописа и других извора права који се на њега односе, те мора изложити разлоге због којих сматра да је то питање важно за обезбјеђење јединствене примјене права и равноправности свих у његовој примјени (став 4. члана 237. ЗПП).

У конкретном случају тужени је у складу са одредбама члана 237. ст. 3. и 4. ЗПП ставио приједлог да се његова ревизија дозволи, истичући да Врховни суд РС није заузео становиште о питању одговорности за штету на моторном возилу коју је причинио пас на ауто - путу, а посебно да ли се у овоме случају ради о субјективној или објективној одговорности за штету.

Цијенећи да о овом правном питању постоји различита судска пракса нижестепених судова те да је то питање важно за обезбјеђење јединствене примјене права и равноправности свих у његовој примјени, овај суд је ревизију дозволио.

Ревизија је основана.

Предмет одлучивања у овој парници је захтјев тужитељице да јој тужени накнади материјалну штету на путничком моторном возилу.

Расправљајући о овом тужбеном захтјеву првостепени суд је утврдио: да се 09.6.2014. године на ауто - путу Градишка Бањалука у мјесту Маховљани, Општина Лакташи, десила саобраћајна незгода у којој је оштећено возило тужитељице марке „Рено клио“ којим је управљала кћерка тужитељице, док се тужитељица налазила на мјесту сувозача; да се незгода десила тако што је возило тужитељице ударило у пса који је „излетио“ са његове лијеве стране; да је вјештак машинске струке штету на возилу процијенио у износу од 1.865,32 КМ; да је у записнику о саобраћајној незгоди наведено да се незгода десила у вечерњим сатима, да на коловозу нема оштећења и да на том дијелу ауто - пута постоји метална заштитна ограда; да је против туженог и његовог директора вођен прекршајни поступак који је обустављен из разлога што ауто - пут није узрок саобраћајне незгоде нити су тужени и његов директор пропустили да предузму мјере ради отклањања недостатака на ауто - путу.

Имајући у виду овако утврђено чињенично стање првостепени суд је нашао да не постоји објективна одговорности туженог за насталу штету па је, позивом на одредбу члана 173. Закона о облигационим односима („Службени

лист СФРЈ“ број 29/78, 39/85 и 57/89 те „Службени гласник Републике Српске“ број 17/93, 3/96, 39/03 и 74/04, даље: ЗОО) у вези са чланом 40. тачка ђ) Закона о јавним путевима („Службени гласник Републике Српске” број 3/04 до 5/10), одбио постављени тужбени захтјев.

Одлучујући о жалби тужитељице, другостепени суд налази да постоји одговорност туженог за насталу штету јер је његова дужност била да спријечи излазак пса на ауто - пут. Слиједом тога, овај суд је уважио жалбу тужитељице и првостепену пресуду преиначио тако да је усвојио тужбени захтјев.

Одлука другостепеног суда није на закону заснована.

У смислу члана 48. Закона о јавним путевима („Службени гласник Републике Српске” број 89/13, даље: ЗЈП), који је био на снази у вријеме штетног догађаја, правно лице у чијој је надлежности управљање путем (управљач пута) је дужно уклонити све препреке које би могле оштетити јавни пут, ометати несметано одвијање саобраћаја или угрозити безбједност саобраћаја на јавном путу. Оно одговара за штету која настане корисницима пута због пропуштања правовременог извршења потребних радова и предузимања одговарајућих мјера на одржавању јавних путева. Према одредбама члана 31. овог закона, одржавање јавних путева, поред осталог, обухвата и обезбјеђење уклањања ствари са јавног пута, док се под заштитом јавних путева, у смислу члана 40. ЗЈП, подразумијева и контрола градње ограда и вршења других радова у заштитном појасу пута. Сходно цитираним одредбама, тужени је дужан да са ауто - пута уклања постављене препреке, расути терет и други материјал, а нема обавезу да уклања домаће животиње које „излете“ на ауто - пут (с изузетком да је дужан контролисати излазак већег броја стоке и дивљачи на пут). Обавеза туженог је, дакле, да обезбједи сталну проходност и безбједан саобраћај на ауто - путу, па он одговара само за штету која је настала због неизвршења те обавезе (ако је пропустио дужност да уклони препреке са коловоза и да ауто - пут одржава у стању које омогућава несметан и безбједан саобраћај).

У овом случају је утврђено да на дионици ауто - пута на којој се десила предметна саобраћајна незгода постоји метална заштитна ограда, што значи да је тужени предузео мјере на спречавању штете која може настати силажењем животиња на ауто - пут.

Пас на ауто - путу има својство опасне ствари, али за штету која потиче од пса одговара његов власник одн. ималац (члан 174. став 1. ЗОО), а то није тужени. Иначе, и пут има својство опасне ствари (кривине, нагиб, неочекиване и изненадне препреке на путу и др.), али у овом случају штета није настала због својстава пута као опасне ствари па је погрешан став другостепеног суда да је тужени одговоран за предметну штету по принципу објективне одговорности (како је горе речено, он није власник пса као опасне ствари од које потиче штета). Наиме, тужени одговара за штету због неодржавања пута по принципу претпостављене кривице, а то значи да се може потпуно или дјелимично ослободити одговорности за штету уколико се елеменат пута потпуно или дјелимично искључи као узрок настанка штете.

Из утврђеног чињеничног стања произилази да предметна штета није настала због пропуста у одржавању ауто - пута, већ због случаја који се десио учеснику у саобраћају (када је штета проузрокована налетом пса на возило, ради се о околности која се може квалификовати као случај, а не виша сила). Међутим, тужени не сноси одговорност за штету насталу због случаја већ само за ону штету која је настала због неизвршавања обавезе одржавања ауто - пута. Другим ријечима, тужени би одговарао за штету само ако је она настала због пропуштања благовремене поправке пута односно његове опреме или због непредузимања заштитних мјера на путу.

Стога тужени у ревизији оправдано указује да је он поступио у складу са обавезама које прописује ЗПП и да није одговоран за штету коју је претрпјела тужитељица. Другостепени суд је погрешно примијенио материјално право када је туженог обавезао на накнаду штете проузроковане ударом моторног возила тужитељице у пса који се изненада појавио на ауто - путу упркос постојању металне заштитне ограде.

Стога је ваљало темељем одредбе члана 250. став 1. ЗПП одлучити као у изреци.

Одлука о трошковима ревизијског поступка се темељи на одредбама чланова 386. став 1, 387. и 397. став 2. ЗПП, а сходно Тарифним бројевима 2. и 12. Тарифе о наградама и накнади трошкова за рад адвоката („Службени гласник Републике Српске” број 68/05), туженом су досуђени трошкови састава ревизије по адвокату.

Предсједник вијећа
Виоланда Шубарић

За тачност отправка овјерава
руководилац судске писарнице
Амила Подрашчић